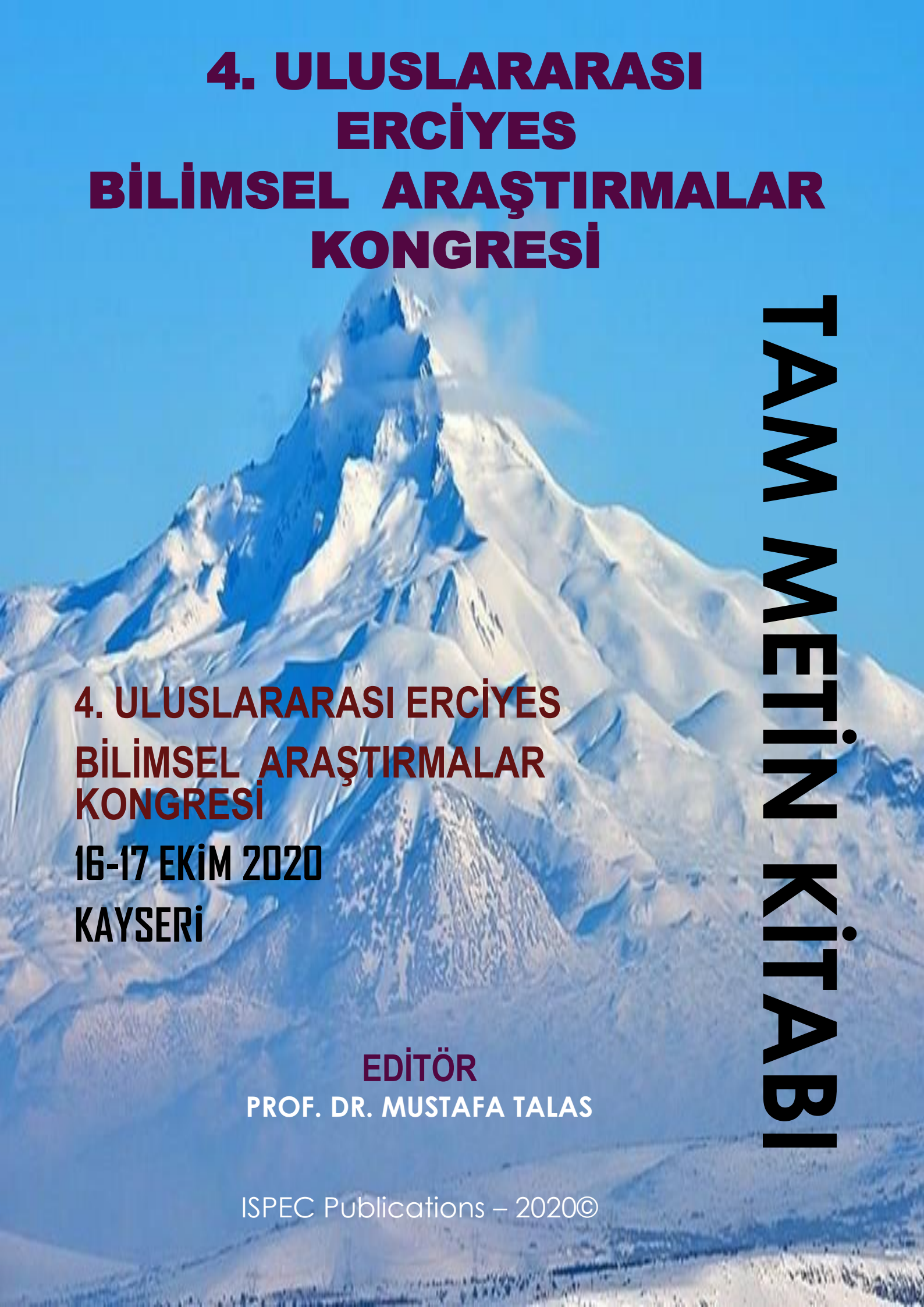
4. ULUSLARARARASI ERCİYES BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

TAM METİN KİTABI

4. ULUSLARARARASI ERCİYES BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

16-17 EKİM 2020

KAYSERİ

EDİTÖR

PROF. DR. MUSTAFA TALAS

ISPEC Publications – 2020©

4. ULUSLARARASI ERCİYES BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
16-17 EKİM 2020
KAYSERİ

TAM METİN KİTABI

EDİTÖR
PROF. DR. MUSTAFA TALAS

*Bu kitabın tüm hakları ISPEC Yayınevine aittir.
Kitapta bulunan çalışmaların yasal ve etik sorumluluğu yazarlara aittir.

YAYIN TARİHİ : 06.11.2020
ISBN: 978-625-7279-24-6

4. ULUSLARARASI ERCİYES BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

16-17 EKİM 2020 KAYSERİ

Sosyal Bilimler- Fen Bilimleri- Matematik- Mühendislik -Astronomi ve Astrofizik Sağlık ve Spor Bilimleri- Güzel Sanatlar- Ziraat ve Veteriner Bilimleri

Toplam Başvuru: 93
Kabul edilen bildiri sayısı: 67
Red edilen bildiri sayısı: 26

KONGRE BAŞKANI
Prof. Dr. Mustafa TALAS
NİĞDE ÖMER HALİS DEMİR ÜNİVERSİTESİ

KOORDİNATÖR
Ali SÖYLEMEZ

DÜZENLEME KURULU
Dr. Alper TUTÇU

Dr. Serkan GÜN

SELAMİ DURAN

Bircan TAŞKESER

İbrahim KAYA

Hesen SURXAYLİ

Mert GÜLÜM

KONGRE BİLİM VE DANIŞMA KURULU

Dr. Bayram POLAT
Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Bilal ÇOBAN
Fırat Üniversitesi

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Dr. Elvan YALÇINKAYA
Erciyes Üniversitesi

Dr. Damezhan SADYKOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Hacer HÜSEYNOVA
Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi

Dr. Hülya Bingöl
İnönü Üniversitesi

Dr. İlkay ŞAHİN
Erciyes Üniversitesi

Dr. Kasım KARAMAN
Erciyes Üniversitesi

Dr. Malik YILMAZ
Atatürk Üniversitesi

Dr. Metin KOPAR
Adıyaman Üniversitesi

Dr. Mihriban EMEK
Adıyaman Üniversitesi

Dr. Mustafa METE
Gaziantep Üniversitesi

Dr. Mustafa TALAS
Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Mustafa ÜNAL
Erciyes Üniversitesi

Dr. Han Nadejda
E.A. Buketov Karaganda Devlet Üniversitesi

Dr. Osman ERKMEN
Gaziantep Üniversitesi

Dr. Osman Kubilay GÜL
Cumhuriyet Üniversitesi

Dr. Sarash KONYRBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Veysel BOZKURT
İstanbul Üniversitesi

Dr. Zharkyn BALTABAEVA
Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi

Dr. Zongxian FEN
Xi`an Jiatong Üniversitesi

Dr. Prachi V. Motiyani
Gujarat Üniversitesi

Dr. Ahmet GÜMÜŞ
TKGM Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

Dr. Esra KIZILAY
Erciyes Üniversitesi

Dr. Ahmet FEYZİ
Atatürk Üniversitesi

4. ULUSLARARASI ERCİYES
BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
16-17 Ekim 2020
Kayseri, Türkiye

KONGRE PROGRAMI

Online (Video Konferans ile) Sunum
Meeting ID: 86923481249 Passcode: 740325

ÖNEMLİ, DİKKATLE OKUYUNUZ LÜTFEN

- Kongremizde Yazım Kurallarına uygun gönderilmiş ve bilim kurulundan geçen bildiriler için online (video konferans sistemi üzerinden) sunum imkanı sağlanmıştır.
- Online sunum yapabilmek için **https://zoom.us/join** sitesi üzerinden giriş yaparak "Meeting ID or Personal Link Name" yerine ID numarasını girerek oturuma katılabilirsiniz.
- Zoom uygulaması ücretsizdir ve hesap oluşturmaya gerek yoktur.
- Zoom uygulaması kaydolmadan kullanılabilir.
- Uygulama tablet, telefon ve PC'lerde çalışıyor.
- Her oturumdaki sunucular, sunum saatinden 10 dk öncesinde oturuma bağlanmış olmaları gerekmektedir.
- Tüm kongre katılımcıları canlı bağlanarak tüm oturumları dinleyebilir.
- Moderatör – oturumdaki sunum ve bilimsel tartışma (soru-cevap) kısmından sorumludur.

Dikkat Edilmesi Gerekenler - TEKNİK BİLGİLER

- Bilgisayarınızda mikrofon olduğuna ve çalıştığına emin olun.
- Zoom'da ekran paylaşma özelliğine kullanabilmelisiniz.
- Katılım belgeleri kongre sonunda tarafınıza pdf olarak gönderilecektir
- Kongre programında yer ve saat değişikliği gibi talepler dikkate alınmayacaktır

Zoom'a giriş yaparken önce lütfen adınızı, soyadınızı ve SALON numaranızı yazınız
Örnek: Salon-1, Mustafa Alper AKAY

16/10/2020 CUMA
Saat: 09:30-12:00
Oturum-1 / Salon-1

Meeting ID: 869 2348 1249
Passcode: 740325
https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHR0QmJaa0VTdDdSVVM2c2xKQT09

Moderatör: Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Alper AKAY		
Yazarlar	***Kurum***	***Konu Başlığı***
Op. Dr. Alper VARMAN Dr. Öğr. Üyesi Necati UZUN Uzm. Dr. Mehmet Akif AKINCI	*Ali Kemal Belviranlı Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi Necmettin Erbakan Üniversitesi*	HEMOROİDAL HASTALIKLARDA PSİKİYATRİK BELİRTİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Taner DEMİRCİ Hasret CENGİZ	*Sakarya Üniversitesi*	DİYABETLİ HASTALARDA GLUKOZ KONTROLÜNÜN HEMATOLOJİK VERİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
Öğr. Gör. Dr. Şaban KELEŞOĞLU	*Erciyes Üniversitesi*	COVID-19 İLE ENFEKTE HASTALARDA ELEKTROKARDİYOGRAFİK OLARAK FRONTAL QRS-T AÇISININ DEĞERLENDİRİLMESİ
Uzm. Dr. Esra AKDEMİR Doç. Dr. Erdem ŞAHİN Doç. Dr. Yusuf MADENDAĞ	*Erciyes Üniversitesi*	KOMPLİKE OLMAYAN TERM GEBELERDE NUKKAL KORD VARLIĞININ OLUMSUZ PERİNATAL SONUÇLAR İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Tahsin Sami ÇOLAK Doç. Dr. Mustafa ÖZER Doç. Dr. Burkay Kutluhan KAÇIRA Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Fevzi KEKEÇ Dr. Ahmet SARAY	*Necmettin Erbakan University Beyşehir State Hospital*	THE EFFECTS OF NEUTROPHIL-LYMPHOCYTE RATIO ON POSTOPERATIVE INTENSIVE CARE AND MORTALITY AT PATIENTS OVER 65 YEARS OF AGE ADMITTED TO EMERGENCY DEPARTMENT WITH HIP FRACTURE
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Alper AKAY	*Kocaeli Üniversitesi*	İNTESTİNAL ATREZİLİ VAKALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ: 15 YILLIK DENEYİM
Doç. Dr. Mustafa ÖZER Doç. Dr. Faik TÜRKMEN Dr. Öğr. Üyesi Tahsin Sami ÇOLAK Op. Dr. Numan DUMAN Dr. Ahmet SARAY	*Selçuk Üniversitesi*	TREATMENT STRATEGY IN TRAUMATIC SCAPULA FRACTURES
Dr. Egemen ÖZDEMİR	*İnönü Üniversitesi*	PEPTİK ÜLSER PERFORASYONU CERRAHİSİNDE KULLANILAN DREN TİPİNİN POSTOPERATİF SONUÇLARA ETKİSİ
Hatice İlayhan KARAHAN ÇÖVEN Tuba ÖZ Aslı ELDEM Dr. Öğr. Üyesi Melek PEHLİVAN Doç. Dr. Mustafa SOYÖZ Doç. Dr. Tülay KILIÇASLAN AYNA Prof. Dr. İbrahim PİRİM	*İzmir Katip Çelebi Üniversitesi*	U87 HÜCRELERİNDE DOXORUBİSİN'İN ANTİTÜMÖR ETKİSİNİN İKİ BOYUTLU VE ÜÇ BOYUTLU KÜLTÜRDE KARŞILAŞTIRILMASI

16/10/2020 CUMA
Saat: 09:30-12:00
Oturum-1 / Salon-2

Meeting ID: 869 2348 1249
Passcode: 740325
https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHR0QmJaa0VTdDdSVVM2c2xKQT09

Moderatör: Dr. Öğr. Üyesi Neslihan ALTUNCUOĞLU		
Yazarlar	***Kurum***	***Konu Başlığı***
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Sami SAMANCI Merve ÖZER	*Selçuk Üniversitesi*	AHLAKİ KİMLİĞİN İNŞASINDA KISA HİKÂYELERİN KULLANIMI VE NECİP MAHFUZ'UN "EL-CEBBÂR/ZORBA" ADLI KISA HİKÂYESİNDEKİ AHLAKİ ÖNERMELER
Öğr. Gör. Mehmet Akif AYVAZ	*Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi*	«SÜYÜK» KELİMESİ ÜZERİNE...
Muhammmad Suleman NASIR	*Gomal University*	SANCTITY OF HUMAN LIFE, ISLAM AND BUDDHISM AND THE SITUATION IN MYANMAR
Öğr. Gör. Mehmet Akif AYVAZ	*Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi*	OSMANLIDA KAYSERİ KAZA VE NAHİYE ADLARININ KÖKENİ ÜZERİNE
Ebru OĞUL Doç. Dr. Dilber POLAT Dr. Öğr. Üyesi Gülşah ULUAY	*Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi*	ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖZÜNDEN STEM ETKİNLİKLERİ SÜRECİ
Prof. Dr. Mustafa YAZICI Ramazan ŞAHİN	*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi*	PISA SONUÇLARININ 2004 VE 2013 FEN ÖĞRETİM PROGRAMLARINA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ
Tamer ÇAĞIRGA Doç. Dr. Yüksel GÜNDÜZ	*Ondokuz Mayıs Üniversitesi*	ÖĞRETMENLERİN TOLERANS DÜZEYİ İLE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan ALTUNCUOĞLU	*Erciyes Üniversitesi*	YÜZELLİLİKLERİN SAPTANMASINA DAİR BİR İNCELEME
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan ALTUNCUOĞLU	*Erciyes Üniversitesi*	CUMHURİYETİN İLK YILLARINDA KAYSERİ'NİN HAYIRSEVER KADINLARI VE KADINLAR ÇARŞISI

16/10/2020 CUMA
Saat: 09:30-12:00
Oturum-1/ Salon-3

Meeting ID: 869 2348 1249
Passcode: 740325
https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHR0QmJaa0VTdDdSVVM2c2xKQT09

Moderatör: Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ŞİMŞEK		
Yazarlar	***Kurum***	***Konu Başlığı***
Öğr. Gör. Kenan KILIÇ Doç. Dr. İhsan KÜRELİ	*Yozgat Bozok Üniversitesi* *Gazi Üniversitesi*	YAPIDA VE İÇ MEKÂNDA YÖNLENDİRİLMİŞ YONGALI LEVHA (OSB)'NİN KULLANIMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
Rıfat ŞAHİNER Kıvanç SONSUZ Öğr. Gör. Dr. Ahmet FEYZİOĞLU	*EAE Teknoloji A.Ş*	AKILLI EV SİSTEMİ İÇİN MERKEZİ BULUT SUNUCUSU GELİŞTİRİLMESİ
Mustafa YALTIRAK Recep ÖZ Arş. Gör. Dr. İsmail KAPLANVURAL Doç. Dr. Ertan PEKŞEN	*Kocaeli Büyükşehir Belediyesi* *Kocaeli Üniversitesi*	GÖMÜLÜ YAPILARIN YER RADARI VE DOĞRU AKIM ÖZDİRENÇ YÖNTEMİ İLE ARAŞTIRILMASI: İZMİT ÖRNEĞİ
Öğr. Gör. Dr. Hüseyin GÖKÇE	*Çankırı Karatekin Üniversite*	CUSTOM 450 ALAŞIMININ DELİNMESİNDE KESME PARAMETRELERİNİN DAİRESELLİKTEN (OVALİTE) VE SİLİNDİRİKLİKTEN SAPMA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI
Öğr. Gör. Dr. Hüseyin GÖKÇE	*Çankırı Karatekin Üniversite*	Al 5083 H116 ALAŞIMININ DELİNMESİNDE KESME PARAMETRELERİNİN DAİRESELLİKTEN (OVALİTE) VE SİLİNDİRİKLİKTEN SAPMA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI
İsmail KOLAY Dr. Öğr. Üyesi Seher GÜZELÇOBAN MAYUK	*Gebze Teknik Üniversitesi*	MEVCUT YAPILARIN TOPRAKLA TEMAS EDEN BÖLGELERİNDEKİ SU VE NEME HASARLARININ VE GÜNCEL ONARIM YÖNTEMLERİNİN ARAŞTIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ŞİMŞEK	*İstanbul Aydın Üniversitesi*	ATIK LASTİK YAĞI VE BOR YAKIT KATKISI KULLANILARAK ELDE EDİLEN YAKITIN TEK SİLİNDİRLİ DİZEL MOTOR PERFORMANS VE EMİSYONLARINA ETKİSİ
Arş. Gör. Dr. Can ERENSON Öğr. Gör. Dr. Murat KALKAN Esra AKBABA Prof. Dr. Niyazi Uğur TERZİ	*Aksaray Üniversitesi* *Erciyes üniversitesi*	AKSARAY BÖLGESİ ATIK ELEK ALTI POMZA MALZEMESİNİN YAPI MALZEMESİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ
Özgür BİRANT Uluç SUNGUR Emre AŞÇI Serhan ÇATALAY Dr. Öğr. Üyesi Ahmet FEYZİOĞLU	*Şafak Makina Yedek Parca Sanayi ve Ticaret A.Ş.*	NC KONTROLLÜ FREZE ENTEGRELİ ÇOK VURUŞLU BORU FORM VERME VE OVALAMA MAKİNESİ GELİŞTİRİLMESİ
Fatih ÖZTÜRK Seçkin ÜNVER	*İstanbul Medeniyet ü-Üniversitesi*	SUPPLIER SELECTION WITH FUZZY AHP
Öğr. Gör. Erhan ÖZTÜRK Prof. Dr. Oktay ÖZCAN Doç. Dr. Erman ASLAN Dr. Öğr. Üyesi Kenan KAYA	*İstanbul Aydın Üniversitesi*	PÜRÜZLÜ SİLİNDİR ETRAFINDAKİ TÜRBÜLANSLI AKIŞIN SAYISAL OLARAK İNCELENMESİ

16/10/2020 CUMA
Saat: 12:30-15:00
Oturum-2 / Salon-1

Meeting ID: 869 2348 1249
Passcode: 740325
https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHR0QmJaa0VTdDdSVVM2c2xKQT09

Moderatör: Dr. Öğr. Üyesi Lütfü BEKAR		
Yazarlar	***Kurum***	***Konu Başlığı***
OP. Dr. Volkan ERDOĞU	*Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim Araştırma Hastanesi*	BİR GÖĞÜS CERRAHİ KLİNİĞİNİN VİDEO YARDIMLI TORAKOSKOPİK CERRAHİ (VATS) DENEYİMİ
Dr. Öğr. Üyesi Mücahit YETİM Dr. Öğr. Üyesi Lütfü BEKAR	*Hitit Üniversitesi*	NADİR SAPTANABİLECEK BİR PACEMAKER LEAD DİSLOKASYON VAKASI
R. A. CANAN ÖZDEMİR Asts. Prof. Seçil ÇALIŞKAN	*Eskisehir Osmangazi Üniversitesi*	INVESTIGATION OF BURNOUT LEVELS OF DENTISTS AND SPECIALIST DENTISTS
Gülen Melike DEMİRBOLAT Ömer YEDİKAYA	*Biruni Üniversitesi* *Ankara Üniversitesi*	NİOZOM OLUŞUMU ÜZERİNE ETKİLİ FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ
Uzm. Dr. E. Arzu TAŞDEMİR	*Kayseri Şehir Hastanesi*	SURİYELİ 2 YAŞINDA ÇOCUKTA KEMİK İLİĞİ BİYOPSİSİNDE TANI ALAN LEİSHMANİA OLGUSU
Uzm. Dr. E. Arzu TAŞDEMİR	*Kayseri Şehir Hastanesi*	YAŞLI BİR HASTADA NADİR BİR YERLEŞİM YERİ OLAN ÇİZGİLİ KAS BİRLİKTELİĞİ GÖSTEREN MULTİPL KİST HİDATİK OLGUSU
Dr. Öğr. Üyesi Ömer ACER Doç. Dr. Fatma MATPAN BEKLER	*Siirt Üniversitesi* *Dicle Üniversitesi*	ÇEŞİTLİ İNHİBİTÖRLERİN TERMOFİLİK GEOBACİLLUS SUBTERRANEUS SUBSP. AROMATİCİVORAN'DAN SAFLAŞTIRILAN TERMOSTABİL VE ALKALİ B-GALAKTOSİDAZ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ
Uzm. Dr. Yücel YILMAZ Uzm. Dr. Nur Aleyna YETKİN	*SBÜ Kayseri Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi*	OBSTRÜKTİF UYKU APNE SENDROMU TANISI KONULAN HASTALARDA ATRİYAL FİBRİLASYON GELİŞME RİSKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ŞENTÜRK Uzm. Dr. Yusuf YAVUZ Uzm. Dr. Selman ALKAN	*Niğde Bor Devlet Hastanesi*	FEMORAL HERNİLERDE ACİL VE ELEKTİF YAKLAŞIMLAR
Dr. Öğr. Üyesi Nilgün ÇEKİN	*Sivas Cumhuriyet Üniversitesi*	COMPUTATIONAL PREDICTION OF CELLULAR MICRORNAS TARGETING SARS-COV2 GENOME

16/10/2020 CUMA
Saat: 12:30-15:00
Oturum-2 / Salon-2

Meeting ID: 869 2348 1249
Passcode: 740325
https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHR0QmJaa0VTdDdSVVM2c2xKQT09

Moderatör: Assist. Prof. Ceyda KASAVİ		
Yazarlar	***Kurum***	***Konu Başlığı***
Res. Assist. Hasan K.H. YAMEEN Assoc. Prof. Dr. M. Kemal GÜLLÜ	*Kocaeli üniversitesi*	EDGE SENSITIVE LOSSLESS COMPRESSION OF HYPERSPECTRAL IMAGE
Eser EREN Doç. Dr. Ertan PEKŞEN	*Karabük Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü Kocaeli Üniversitesi*	GEÇİCİ ELEKTROMANYETİK YÖNTEM İLE TERMAL İLÇESİ VE CİVARININ SIĞ KESİMLERİNİN ÖZDİRENÇ YAPISININ ARAŞTIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Begüm Yurdanur DAĞLI Dr. Öğr. Üyesi Abdulkerim ERGUT Selin TAŞKIN	*Manisa Celal Bayar Üniversitesi*	KESON DALGAKIRANLARIN HİDRODİNAMİK PERFORMANSININ İNCELENMESİ
Assist. Prof. Ceyda KASAVİ	*Marmara Üniversitesi*	A SYSTEM-BASED NETWORK APPROACH TO IDENTIFY PROGNOSTIC BIOMARKER CANDIDATES FOR LUNG ADENOCARCINOMA
Arş. Gör. Dr. Kağan ŞARLAR	*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*	YÜKSEK ENTROPİLİ ALAŞIMLARDA FAZ TAHMİN ARALIĞININ MAKİNE ÖĞRENİMİ (TENSORFLOW) İLE İNCELENMESİ
Ferdi AYGÜN	*Mobiliva Bilişim Teknolojileri AR-GE Merkezi*	DEVELOPMENT OF DYNAMIC HYBRID (ONLINE / OFFLINE) MAP APPLICATION
Arş. Gör. Dr. Kağan ŞARLAR	*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*	Ω KATSAYISININ İKİ FARKLI MAKİNE ÖĞRENİM YÖNTEMİ İLE YÜKSEK ENTROPİLİ ALAŞIMLARDA BCC YA DA FCC YAPIDA OLDUĞUNUN TAHMİNİ
Çağlar PARILTI Samet OLGUN	*Mobiliva Bilişim Teknolojileri AR-GE Merkezi*	QR ÖDEME SİSTEMİ SÜREÇ İYİLEŞTİRME VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

16/10/2020 CUMA
Saat: 15:30-18:00
Oturum-3 / Salon-1

Meeting ID: 869 2348 1249
Passcode: 740325
https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHR0QmJaa0VTdDdSVVM2c2xKQT09

Moderatör: Dr. Mustafa CİTTAN		
Yazarlar	***Kurum***	***Konu Başlığı***
Prof. Dr. Emin ÇADIRLI Prof. Dr. Uğur BÜYÜK Prof. Dr. Hasan KAYA Erkan ÜSTÜN	*Niğde Ömer Halisdemir Universitesi* *Erciyes Üniversitesi*	A707 ALAŞIMININ ISIL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ
Erkan ÜSTÜN Prof. Dr. Emin ÇADIRLI	*Niğde Ömer Halisdemir Universitesi*	KONTROLLÜ DOĞRUSAL KATILAŞTIRILAN AL-La-Ni ÜÇLÜ ALAŞIMININ MİKROYAPISININ KATILAŞTIRMA HIZINA BAĞLI OLARAK DEĞİŞİMİ
Arş. Gör. Dr. Mustafa CİTTAN	*Manisa Celal Bayar Üniversitesi*	DOĞRUSAL TARAMALI VOLTAMMETRİ YÖNTEMİ İLE MODİFİYE EDİLMİŞ CAMSI KARBON ELEKTROT YÜZEYİNDE B1 VİTAMİNİNİN BELİRLENMESİ
Dr. Tarkan TUNÇ	*Nippon Paint Betek*	YEŞİL İŞLETME KAVRAMLARI ÜZERİNDEN PERFORMANS VE REKABET DEĞERLENDİRMESİ: TEORİK BİR İNCELEME
Mimar Sinan ÖZKAYA	*Artvin Orman Bölge Müdürlüğü*	ŞAVŞAT ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ LADİN (PİCEA ORİENTALİS) ORMANLARINDA KABUK BÖCEĞİ ZARARINA İKLİM VE TOPRAK YAPISININ ETKİLERİ
Muhammet Ali GÜNDEŞLİ	*Doğu Akdeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü*	KAHRAMANMARAŞ İLİNDE SEÇİLEN İNCİR GENOTİPLERİNİN BAZI MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ
Öğr. Gör. Süleyman HACISALİHOĞLU Öğr. Gör. Salih SEZER	*Uşak Üniversitesi*	UŞAK İLİ EŞME İLÇESİNDEKİ SIĞIR İŞLETMELERİNDEKİ YATALAK İNEK SENDROMU İLE ALAKALI BİR ÇALIŞMA
Dr. Öğr. Üyesi Nursel KOYUBENBE	*Ege Üniversitesi*	İZMİR İLİ SÜT SIĞIRCILIĞI İŞLETMELERİNİN VERİMLİLİK VE KARLILIĞI
Aliev Alimbek Aibekovich	*Researcher at Andijan state University*	Information security policy and the process of combating cybercrime in Uzbekistan
Assist. Prof. Canan ALPER BİLLUR Prof. Dr. Buket SAATÇİ	*Sivas Techinical Sciences Vocational School*	THERMOELECTRICAL PROPERTIES OF Al-Sn-Zn ALLOY
Assist. Prof. Canan ALPER BİLLUR Prof. Dr. Buket SAATÇİ	*Sivas Techinical Sciences Vocational School*	INVESTIGATION OF MICROSTRUCTURE AND MECHANICAL PROPERTIES OF Zn-Al-Cu TERNARY ALLOYS

16/10/2020 CUMA
Saat: 15:30-18:00
Oturum-3 / Salon-2

Meeting ID: 869 2348 1249
Passcode: 740325
https://us02web.zoom.us/j/86923481249?pwd=REFOSHR0QmJaa0VTdDdSVVM2c2xKQT09

Moderatör: Dr. Öğr. Üyesi Gül Deniz YILMAZ YELVAR		
Yazarlar	***Kurum***	***Konu Başlığı***
Dr. Öğr. Üyesi Gül Deniz YILMAZ YELVAR Dr. Öğr. Üyesi Naime ULUĞ Dr. Öğr. Üyesi Hepşen OKAN	*İstinye Üniversitesi*	PİYANO ÖĞRENCİLERİNDE POSTURAL ENDURANSIN İNCELENMESİ: PİLOT ÇALIŞMA
Arş. Gör. Onur HAMURCU	*Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*	ADİL YARGILANMA HAKKI VE EŞİTLİK İLKESİ KAPSAMINDA DAVA ŞARTI ARABULUCULUK
Prof. Dr. Hüseyin KÖSE Dr. Öğr. Üyesi Aydın KARABULUT	*Atatürk Üniversitesi Malatya Turgut Özal Üniversitesi*	MEDYATİK HAFIZA YER/MEK N BİLİNCİNE KARŞI: HIZ-UNUTMA/YAVAŞLIK-HATIRLAMA ILIŞKISI BAĞLAMINDA KOLEKTIF BELLEK
Uzm. Ülkü BOZKURT Dr. Öğr. Üyesi Halis ÖZERK	*İstanbul Arel Üniversitesi*	ENGELLİ KARDEŞE SAHİP OLAN ÇOCUK VE ERGENLERİN KENDİLERİNE VE KARDEŞLERİNE YÖNELİK ALGILANAN ANNE BABA TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI
Uzm. Seda GÜVEN Dr. Öğr. Üyesi Halis ÖZERK	*İstanbul Arel Üniversitesi*	KLİNİK PSİKOLOJİ YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİNDE ALAN DIŞINDAN GELENLER İLE ALAN İÇİNDE OLANLARIN GELECEĞE YÖNELİK UMUTSUZLUK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
Fahmı BABAYEV	*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi*	AZERBAYCAN VE SURİYE GÖÇ MESELESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Arş. Gör. Zühre AYVAZ	*Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi*	MİLENYUM TÜRKİYE'Sİ YEREL DİZİLERİNDE TOPLUMSAL CİNSİYET BAĞLAMINDA KADINA BAKIŞ: SIDIKA DİZİSİ ÖRNEĞİ
Arş. Gör. Zühre AYVAZ	*Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi*	NEVZAT KÖSOĞLU'NA GÖRE "KIBLESİ MİLLETİNE DÖNÜK" AYDIN OLABİLMEK
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ÇETİNTÜRK	*Çankırı Karatekin Üniversitesi*	HİZMET KALİTESİ ve KURUMSAL İMAJ İLİŞKİSİ: KAMU HASTANESİNDE BİR UYGULAMA
Zeynep Özdemir GÜLER İbrahim YILMAZ Belçim ÇAKMAK	*Saha Bilgi Teknolojileri Eğitim Danışmanlık San. Tic. A.Ş.*	AR-GE YATIRIMLARININ ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERDE FİNANSAL BÜYÜMEYE ETKİSİ; TESTINIUM ÖRNEĞİ
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ÇETİNTÜRK	*Çankırı Karatekin Üniversitesi*	YAPAY SİNİR AĞLARI İLE SEYAHAT ve REKABET EDEBİLİRLİK ENDEKSİ TAHMİNİ

İÇİNDEKİLER

YAZAR	BAŞLIK	SAYFA
Gülen Melike DEMİRBOLAT Ömer YEDIKAYA	NİOZOM OLUŞUMU ÜZERİNE ETKİLİ FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ	1-11
Emin ÇADIRLI Uğur BÜYÜK Hasan KAYA Erkan ÜSTÜN	A707 ALAŞIMININ ISIL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ	12-21
Onur HAMURCU	ADİL YARGILANMA HAKKI VE EŞİTLİK İLKESİ KAPSAMINDA DAVA ŞARTI ARABULUCULUK	22-28
Hüseyin GÖKÇE	Al 5083 H116 ALAŞIMININ DELİNMESİNDE KESME PARAMETRELERİNİN DAİRESELLİKTEN (OVALİTE) VE SİLİNDİRİKLİKTEN SAPMA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI	29-40
Erkan ÜSTÜN Emin ÇADIRLI	KONTROLLÜ DOĞRUSAL KATILAŞTIRILAN AL-La-Ni ÜÇLÜ ALAŞIMININ MİKROYAPISININ KATILAŞTIRMA HIZINA BAĞLI OLARAK DEĞİŞİMİ	41-53
Zeynep Özdemir GÜLER İbrahim YILMAZ Belçim ÇAKMAK	AR-GE YATIRIMLARININ ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERDE FİNANSAL BÜYÜMEYE ETKİSİ; TESTINIUM ÖRNEĞİ	54-62
Süleyman ŞİMŞEK	ATIK LASTİK YAĞI VE BOR YAKIT KATKISI KULLANILARAK ELDE EDİLEN YAKITIN TEK SİLİNDİRLİ DİZEL MOTOR PERFORMANS VE EMİSYONLARINA ETKİSİ	63-82
Ülkü BOZKURT Halis ÖZERK	ENGELLİ KARDEŞE SAHİP OLAN ÇOCUK VE ERGENLERİN KENDİLERİNE VE KARDEŞLERİNE YÖNELİK ALGILANAN ANNE BABA TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	83-99
Fahmı BABAYEV	AZERBAYCAN VE SURİYE GÖÇ MESELESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	100-112
Hüseyin KÖSE Aydın KARABULUT	MEDYATİK HAFIZA YER/MEKÂN BİLİNCİNE KARŞI: HIZ-UNUTMA/YAVAŞLIK-HATIRLAMA İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA KOLEKTİF BELLEK	113-128
Can ERENSON Murat KALKAN Esra AKBABA Niyazi Uğur TERZİ	AKSARAY BÖLGESİ ATIK ELEK ALTI POMZA MALZEMESİNİN YAPI MALZEMESİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ	129-138

Erhan ÖZTÜRK Oktay ÖZCAN Erman ASLAN Kenan KAYA	PÜRÜZLÜ SİLİNDİR ETRAFINDAKİ TÜRBÜLANSLI AKIŞIN SAYISAL OLARAK İNCELENMESİ	139-150
Canan ÖZDEMİR Seçil ÇALIŞKAN	EVALUATION OF OCCUPATIONAL BURNOUT LEVELS AMONG DENTISTRY SPECIALTIES	151-160
Seda GÜVEN Halis ÖZERK	KLİNİK PSİKOLOJİ YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİNDE ALAN DIŞINDAN GELENLER İLE ALAN İÇİNDE OLANLARIN GELECEĞE YÖNELİK UMUTSUZLUK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	161-174
Tahsin Sami ÇOLAK Mustafa ÖZER Burkay Kutluhan KAÇIRA Ahmet Fevzi KEKEÇ Ahmet SARAY	THE EFFECTS OF NEUTROPHIL-LYMPHOCYTE RATIO ON POSTOPERATIVE INTENSIVE CARE AND MORTALITY AT PATIENTS OVER 65 YEARS OF AGE ADMITTED TO EMERGENCY DEPARTMENT WITH HIP FRACTURE	175-179
İbrahim ÇETİNTÜRK	HİZMET KALİTESİ ve KURUMSAL İMAJ İLİŞKİSİ: KAMU HASTANESİNDE BİR UYGULAMA	180-190
Mustafa YALTIRAK Recep ÖZ İsmail KAPLANVURAL Ertan PEKŞEN	GÖMÜLÜ YAPILARIN YER RADARI VE DOĞRU AKIM ÖZDİRENÇ YÖNTEMİ İLE ARAŞTIRILMASI: İZMİT ÖRNEĞİ	191-208
Mimar Sinan ÖZKAYA	ŞAVŞAT ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ LADİN (PICEA ORIENTALIS) ORMANLARINDA KABUK BÖCEĞİ ZARARINA İKLİM VE TOPRAK YAPISININ ETKİLERİ	209-218
Mehmet Akif AYVAZ	«SÜYÜK» KELİMESİ ÜZERİNE...	219-226
Nursel KOYUBENBE	İZMİR İLİ SÜT SIĞIRCILIĞI İŞLETMELERİNİN VERİMLİLİK VE KARLILIĞI	227-240
Neslihan ALTUNCUOĞLU	CUMHURİYETİN İLK YILLARINDA KAYSERİ'NİN HAYIRSEVER KADINLARI VE KADINLAR ÇARŞISI	241-249
Neslihan ALTUNCUOĞLU	YÜZELLİLİKLERİN SAPTANMASINA DAİR BİR İNCELEME	250-259
Fatih ÖZTÜRK Seçkin ÜNVER	SUPPLIER SELECTION WITH FUZZY AHP	260-272
Kenan KILIÇ İhsan KÜRELİ	YAPIDA VE İÇ MEKÂNDA YÖNLENDİRİLMİŞ YONGALI LEVHA (OSB)'NİN KULLANIMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	273-290
Muhammmad Suleman Nasir	SANCTITY OF HUMAN LIFE, ISLAM AND BUDDHISM AND THE SITUATION IN MYANMAR	291-299

Mustafa ÖZER Faik TÜRKMEN Tahsin Sami ÇOLAK Numan DUMAN Ahmet SARAY	TREATMENT STRATEGY İN TRAUMATİC SCAPULA FRACTURES	300-305
Hatice İlayhan KARAHAN ÇÖVEN Tuba ÖZ Aslı ELDEM Melek PEHLİVAN Mustafa SOYÖZ Tülay KILIÇASLAN AYNA İbrahim PİRİM	U87 HÜCRELERİNDE DOKSORUBİSİN'İN ANTİTÜMÖR ETKİSİNİN İKİ BOYUTLU VE ÜÇ BOYUTLU KÜLTÜRDE KARŞILAŞTIRILMASI	306-316
Alper VARMAN Necati UZUN Mehmet Akif AKINCI	HEMOROİDAL HASTALIKLARDA PSİKİYATRİK BELİRTİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	317-320
Ferdi AYGÜN	DEVELOPMENT OF DYNAMIC HYBRID (ONLINE / OFFLINE) MAP APPLICATION	321-325
Mustafa YAZICI Ramazan ŞAHİN	PISA SONUÇLARININ 2004 VE 2013 FEN ÖĞRETİM PROGRAMLARINA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ	326-333
Süleyman HACISALİHOĞLU Salih SEZER	UŞAK İLİ EŞME İLÇESİNDEKİ SIĞIR İŞLETMELERİNDEKİ YATALAK İNEK SENDROMU İLE ALAKALI BİR ÇALIŞMA	334-346
Tarkan TUNÇ	YEŞİL İŞLETME KAVRAMLARI ÜZERİNDEN PERFORMANS VE REKABET DEĞERLENDİRMESİ: TEORİK BİR İNCELEME	347-376
Yusuf Sami SAMANCI Merve ÖZER	AHLAKİ KİMLİĞİN İNŞASINDA KISA HİKÂYELERİN KULLANIMI VE NECİP MAHFUZ'UN "EL-CEBBÂR/ZORBA" ADLI KISA HİKÂYESİNDEKİ AHLAKİ ÖNERMELER	377-390
Zühre AYVAZ	NEVZAT KÖSOĞLU'NA GÖRE "KIBLESİ MİLLETİNE DÖNÜK" AYDIN OLABİLMEK	391-400
Aliev Alimbek Aibekovich	INFORMATION SECURITY POLICY AND THE PROCESS OF COMBATING CYBERCRIME IN UZBEKISTAN	401-405
Hasan K.H. YAMEEN M. Kemal GÜLLÜ	EDGE SENSTVE LOSSLESS COMPRESSION OF HYPERSPECTRAL IMAGE	406-416
Yusuf YAVUZ Mustafa ŞENTÜRK Selman ALKAN	EMERGENCY AND ELEVTIVE APPROACHES IN FEMORAL HERNIES	417-423

«SÜYÜK» KELİMESİ ÜZERİNE…

ON THE WORD «SUYUK» …

Mehmet Akif AYVAZ

Öğr. Gör., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi,

ORCID: 0000-0002-7948-7100

ÖZET

Ses olaylarıyla sesletimde farklılaşan hatta tamamen başkalık gösteren kelimeler vardır. Bunların anlam birliğini, benzerliğini veya farklılaşmasını belirleme işi, dilin tarihî dönemlerine yolculuk etmeyi ve çağdaş lehçelerine de eğilmeyi gerekli kılar. Türkçenin tarihî kaynaklarında ve etimolojik sözlüklerinde kelime peşine düşmek, bugünün derleme çalışmalarını şüphesiz yakından ilgilendirir. Zira ağız araştırmalarının amaçlarından biri de ses bilgisel, anlam bilgisel ve etimolojik olarak dilin haritası olan ağız atlasının güncellenen sınırlarını belirlemektir.

Bu çalışma, Sarız/Avşar ağzında (Kayseri) geçen ve "toprak dam saçağı" veya "oluk" anlamlarına gelen *süyük* kelimesini konu alır. Derleme Sözlüğü'ne göre Anadolu ağızlarında *süyük*; "dam saçağı" (Karkıncak, Eğridir, Malatya, Gaziantep ve çevresi, Maraş ve çevresi, Urfa, Sarız, Adana), "duvar sırtı, duvarın üstündeki kabartı" (Şebinkarahisar, Diyarbakır, Ağın, Nizip, Gaziantep, Efsus, Elbistan, Gürün), "dalgınlık" (Devrek), "oluk" (Osmaniye, Adana), "toprak damın saçakları" (Malatya) gibi farklı anlamlarda kullanılır. Aynı sözlükte *sivik* ve *sivink* hâli de geçer. *Sivik*; "dam saçağı" (Amasya, Erzincan, Diyarbakır, Elâzığ, Sivas, Bor, Gâvurdağı, Adana), "duvar sırtı, duvarın üstündeki kabartı" (Erzincan, Diyarbakır, Urfa), "bahçe duvarını saran asma dalları" (Malatya), "damların, yüksek duvarların kıyıları" (Diyarbakır, Malatya) şeklinde... *Sivink*; "dam saçağı" (Erzincan, Gürün, Adana) şeklinde kullanılmaktadır. Ağızlarda bu gibi farklı kullanımlar dikkat çekicidir hatta düşündürücüdür.

Çalışmada gerek tarihî gerek çağdaş Türk lehçelerinde de kelimenin kullanımı irdelenmiştir. Eski Türkçe döneminde ve Kıpçak Türkçesinde *kemik* anlamında kullanılan *süyük*<*sügük*<*süñük*<*süñek*<*siñük* çeşitlerine rastlanmıştır.

Bir başka kelime olan ve yine Derleme Sözlüğü'nde "cıvık, sulu, gevşek" (Eymir, Bozdoğan, Ödemiş, Manisa, Simav, Gelibolu, Kandıra, Sungurlu, Çavdarlı, Şavşat, Diyarbakır, Ağın, Arapkir, Pirinçeşme, Malkara, Hayrabolu, Lüleburgaz), "deli, akılsız, dengesiz" (Bornova, Kirazlı, Şavşat) anlamlarıyla karşılaşılan *sıvık* kelimesi ile *süyük*ün herhangi bir ilgisinin bulunup bulunmadığına da açıklık getirilmeye çalışılmıştır. Bu çaba; Köktürkçe döneminde *sub*, Eski Uygurca ve Karahanlı döneminde *suw*, Oğuzcada ve Eski Anadolu Türkçesi döneminde *su*, Türkiye Türkçesinde *su*, Sarız/Kayseri Avşar ağzında *suy* şeklinde geçen kelimenin *sıvık*la bağı olup olmadığını tespit etmeye yöneliktir.

Çalışma, kaynak kişilerle yapılan görüşmelerle Avşar ağzında *süyük* kelimesinin cümle içinde kullanımına örnekler de içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ses Bilgisi, Derleme Sözlüğü, Ağız Araştırmaları, Türkiye Türkçesi Ağızları, Köken Bilimi.

Abstract

There are words those pronunciation changes partially or completely under the influence of sound events. The job of determining their unity of meaning, similarity or differentiation makes it necessary to travel to the historical periods of the language and also to lean towards its contemporary dialects. The search for words in the historical sources and etymological dictionaries of the Turkish language is undoubtedly closely related to today's accent studies. Because one of the goals of accent researches is to determine the updated boundaries of the accent map, which is a map of language in terms of phonetic, semantic and etymological terms.

This study is about the word *suyuk* in Sariz/Avshar accent (in Kayseri) meaning the roof trough of the earth house.

According to the dictionary of accent collections, in Anatolian accents, *suyuk* is used in different meanings, such as; roof eaves (in Karkincak, Egridir, Malatya, Gaziantep and its environs, Marash and its environs, Urfa, Sariz, Adana) wall ridge, swell on the wall (in Shebinkarahisar, Diyarbakir, Aghin, Nizip, Gaziantep, Efsus, Elbistan, Gurun), contemplation (in Devrek), groove (in Othmaniye, Adana), eaves of the earth house (in Malatya). According to the same dictionary, there are also *sivik* and *sivink* versions of the word. *Sivik* means roof eaves (in Amasya, Erzindjan, Diyarbakir, Elazigh, Sivas, Bor, Gavurdaghi, Adana), the ridge of the wall, the swell above the wall (in Erzindjan, Diyarbakir, Urfa), the vine branches that surround the garden wall (Malatya), the edge of the eaves and high walls (in Diyarbakir, Malatya). *Sivink* means roof eaves (in Erzindjan, Gurun, Adana). Such different uses in accents are remarkable or even interesting.

In the study, the use of the word in both historical and contemporary Turkish dialects was examined. In the old Turkish period and in Kipchak Turkish, there were varieties of *suyuk* < *suguk* < *suñuk* < *suñek* < *siñuk*, which were used in the sense of bone.

Another word and again according to the same dictionary, it was tried to clarify whether there is any interest between the word *sıvık* and *suyuk*, which is encountered with its chirpy, juicy, loose (in Eymir, Bozdoghan, Odemish, Manisa, Simav, Gallipoli, Kandira, Sunghurlu, Chavdarli, Shavshat, Diyarbakir, Aghin, Arapkir, Pirincheshme, Malkara, Hayrabolu, Luleburghaz), crazy, mindless, unbalanced (Bornova, Kirazli, Shavshat) meanings. This effort is aimed at determining whether the word *sub* in the language of Kok Turks period used in the Orkhon and Yenisei inscriptions, *suw* in the old Uighur and Karahanli period, *su* in the Oghuz language and the language of old the Anatolian Turkish period, *su* in Turkish language in Turkey, *suy* in the Sariz/Avshar (in Kayseri) accent is related to the word *sıvık*.

The study also includes examples of the use of the word suyuk in an avshar accent in a sentence through interviews with resource people.

Key Words: Phonology, Compilation Dictionary, Accent Researches, Turkish Accent in Turkey, Etymology.

1. GİRİŞ

Halk ağzında sesletimde farklılaşan, başkalık arz eden kelimelere sıklıkla rastlanır. Böyle kelimelerin anlam birliğinin, benzerliğinin belirlenmesi ve farklılığının ortaya çıkarılması, derleme çalışmalarının önemine dikkat çekmektedir. Bu uğraş, dilin tarihî dönemlerinde yolculuk etmeyi, çağdaş lehçelerine eğilmeyi ve etimolojik açıdan kelime irdelemeyi gerekli kılar; etimoloji ağız araştırmalarının uğrağıdır. Bu noktada ağız araştırmalarının amaçlarından biri de ses bilgisel, anlam bilgisel ve etimolojik açıdan dilin haritası ağız atlasının sınırlarını belirlemek, güncellemektir.

Çalışma, Sarız/Avşar ağzında (Kayseri) olup yazı dilinde kullanılmayan *süyük* kelimesini konu alır. Kelimenin ağızlardaki karşılığı, farklı kullanımları ve etimolojik sözlüklerdeki yeri, ele alınışları sunulmuştur.

Çalışmada ses denklikleri irdelenmiş ve kaynak kişilerden derlenmiş cümlelerle Sarız/Avşar ağızında kelimenin kullanımına örnekler verilmiştir.

2. İNCELEME

TS'de (2011), *TTS*'de (2009) ve TDK genel ağ sayfası *Güncel Türkçe Sözlük*'te [Erişim: https://sozluk.gov.tr/] *süyük* kelimesine rastlanmazken *DS*'de (2009) kelime geçmektedir. Bu durum, kelimenin mahallî kullanımlara özgü olduğunu ve alıntı olabileceği düşüncesini doğurmuştur.

DS'de kelimenin Anadolu ağızlarındaki farklı kullanımlarına ulaşmak mümkündür:

sivik [sivi, sivink, siyik (I), siyinti -1, süğük (I), süük, süvink, süvük, süvünek, süyük (I) -1, 2; süyünk]

1. "dam saçağı" (Amasya, Erzincan, Diyarbakır, Elâzığ, Sivas, Bor, Gâvurdağı, Adana),

i. [sivi]: (Sivas, Kayseri, Bahçeli, Bor),

ii. [sivink]: (Erzincan, Gürün, Adana),

iii. [siyik (I)]: (Antakya),

iv. [siyinti -1]: (Dodurga),

v. [süğük (I)]: (Kümbet),

vi. [süük]: (Malatya, Afşin],

vii. [süvük]: (Söğüt, Malatya ve ilçeleri),

viii. [süvünek]: (Malatya),

ix. [süyük (I) -1]: (Karkıncak, Eğridir, Malatya, Isparta, Gaziantep ve çevresi, Maraş ve çevresi, Urfa, Sarız, Adana),

x. [süyünk]: (Elâzığ, Malatya, Keskin, Polatlı, Akseki),

2. "duvar sırtı, duvarın üstündeki kabartı" (Erzincan, Diyarbakır, Urfa),

i. [süvink]: (Siverek),

ii. [süyük (I) -2]: (Şebinkarahisar, Diyarbakır, Ağın, Nizip, Kilis, Gaziantep, Efsus, Elbistan, Gürün)

3. "bahçe duvarını saran asma dalları" (Malatya) (DS, X/3650).

süyük (I) 1. [→ sivik] 2. [→ sivik -2]

süyük (II) "dalgınlık" (Devrek),

süyük (III) "oluk" (Osmaniye, Adana) (DS, X/3731).

Sarız/Avşar ağzında "oluk, toprak dam saçağı" anlamlarıyla kullanılan *süyük* (Ayvaz, 2013, 366) sözcüğüne Pınarbaşı ve Tomarza/Avşar ağızlarında rastlanmamıştır. Pınarbaşı'ndan 13, Tomarza'dan 10 kaynak kişiyle yapılan görüşmelerde, onların *süyük* hakkında bilgi sahibi olmadıkları tespit edilmiştir. Kevenli köyünden (Pınarbaşı) 1 kaynak kişi, kelimenin Sarız/Avşar ağzındaki kullanımıyla aynı anlamı taşıdığını belirtmiştir. Kaynak kişilerden alınan cümlelerde (Kevenli/Pınarbaşı ve Sarız'dan) *süyük* kelimesinin kullanımına dair örnekler:

i. ev yaparḫan ġonşuŋu düşüŋ, *süyük* payını unudma, dėdim oŋa (KK1).

ii. ürüzgerde, yāmırda, ısıcaḫda *süyük* altı duld olur ġadasıŋ aldīm (KK2).

iii. ne bilīm işDe ġız anam, *süyük* deļler damıŋ olūna (KK3).

iv. esgiden imiş o *süyük*lü damlar. şindi her yėr betondan ev, demirden çatı (KK4).

v. dādan ġoca ġoca hezan getiriļler, mertek getiriļler. onuyunan topraḫdan dam yapaļlar, *süyük* yapaļlar ıdı (KK5).

Fotoğraf: Süyük-Yeşilkent/Sarız (Mehmet Akif Ayvaz'ın arşivinden…)

Kelimenin TT yazı dilinde ve *TTS*'de olmaması, çalışmayı şu soruların cevabını aramaya yöneltmiştir:

i. Kelime, alıntı mıdır?

ii. Kelimenin tarihî ve çağdaş Türk lehçelerinde kullanımı var mı?

iii. Kelimenin /ü/ ve /i/ ünlüsünden başka ünlülerle yazılan/söylenen başka şekilleri var mıdır?

i. Kelime, alıntı mıdır?

DLT'de *süyük* ve türevleri hakkından herhangi bir kayda rastlanmamıştır (bk. Atalay, 1999).

Çevirisi Karaağaç tarafından yapılan ve TDK yayını olan *Moğolca-Türkçe Sözlük*'te *süyük* geçmemektedir (bk. Ferdinand D., 2017).

Kelimenin *sivik, sivink, siyik, süvük, süyük, süyünk* hâlleri vardır ve *sivik* < Erm. *c'uik* "roof, eaves" "oluk" şeklinde izah edilebilir (Eren, 1999, 371).

ii. Kelime, tarihî ve çağdaş Türk lehçelerinde kullanımı var mı?

ET'nin etimolojik kaynaklarından olan ve *Clauson Sözlüğü* diye bilenen çalışmada kelimenin *süyük* hâli geçmese de türevleri **süŋ-, süŋü, süŋüg, süwek, söwek* "kemik" anlamıyla geçmektedir (Clauson, 1972, 834-839).

Kpç.T'yle de yazılmış bir kaydı bulunan *Ṭāliʿ-Nāme* adlı eserde "… surbası birle *süyük*lerin buġlansun…" ifadesinde *süyük*, "kemik" anlamında kullanılmış, kelimenin ET'de *süŋük* veya *süŋek* şekillerinin olduğuna ulaşılmıştır (Atasoy, 2017, 167-185). *Süyük* ile *kemik* kelimesinin bir ilgisinin olup olmadığı merakı celbetmiş; TDK'nin genel ağ sayfasında bulunan *Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü*'nde [Erişim: https://sozluk.gov.tr/] çağdaş Türk lehçelerindeki *kemik* sözcüğünün karşılığı olarak şu kayıtlara ulaşılmıştır:

i. AT: "sümük",

ii. BT: "höyäk",

iii. KT: "süyek",

iv. Krg.T: "sõk",

v. ÖT: "süyäk",

vi. Tt.T: "söyäk",

vii. Trk.T: "süŋk",

viii. UT: "üstiḫan söŋäk süyäk" [Erişim: https://sozluk.gov.tr/].

Yukarıdaki kayıtların yanında *süyek* kelimesinin "kemik" anlamında kullanıldığı tespit edilmiştir:

süyek "kemik" (Yalova, İstanbul, Çilehane, Reşadiye, Karaçay, Başhöyük, Kadınhanı, Adana, Kerkük, Kırım Türkleri) (*DS*, X, 3728).

iii. Kelimenin /ü/ ve /i/ ünlüsünden başka ünlülerle yazılan/söylenen başka şekilleri var mıdır?

DLT'de geçen ve Kıpçakça olduğu belirtilen *suvık* ve *suvuk* kelimeleri: Sıvık, cıvık. Yoğurt, pekmez gibi durultularak akar hâline getirilen her şeye denir. *Suvuk yoġurt* "sulu yoğurt" demektir. *Suvuk kuḍruk* "katır kuyruğu gibi kılsız ve uzun kuyruk" demektir. Ağaç ve ağaca benzer şeyler de böyledir (Atalay, 1999, III/164).

EDPT'de *suwuk* (*suvuk*) kelimesine rastlanmış; kelimenin "sulandırılmış, sulu, gevşek" anlamlarına geldiği ve Osm.T'de tam karşılığının *cıvık* olduğu tespit edilmiştir (Clauson, 1972, 786). Bu tespit, *DS*'de geçen *suyuk* ile *sıvık* kelimelerinin anlamlarına bakmaya yönlendirmiştir.

suyuk "sıvı" (Isparta) (*DS*, X, 3706).

sıvık (I) "cıvık, sulu, gevşek": Hamur *sıvık* olmuş. (Eymir, Bozdoğan, Ödemiş, Manisa, Simav, Gelibolu, Kandıra, Sungurlu, Çavdarlı, Şavşat, Diyarbakır, Ağın, Arapkir, Pirinçeşme, Malkara, Hayrabolu, Lüleburgaz) (*DS*, X, 3625) anlamı, *süyük*le bir ilgisinin olabileceğini düşündürmüştür. Çünkü bugünkü *oluk* sözcüğü, *TS*'de "Yağmur sularını damların kenarlarına toplayıp akıtan yatay konumlu, genellikle çinko boru." şeklinde geçmektedir (*TS*, 1499). Bu çaba; Köktürkçe döneminde *sub*, EU ve Karahanlı döneminde *suw*, EAT döneminde *su*, TT'de *su*, Pınarbaşı, Sarız ve Tomarza/Avşar ağzında ise hâlâ *suy* şeklinde geçen kelimenin *suwuk~suvuk~suyuk~sıvık* ile bağı olup olmadığını tespit etmeye yöneliktir. Zira *suyuk*taki v > y değişmesi, Türk lehçelerinde görülen bir gelişmedir (Kara, 2003, 383).

3. SONUÇ

Süyük, günümüze kadar farklı şekillerde Anadolu ağızlarında yaşamayı sürdürmüştür: *sivik, sivi, sivink, siyik, siyinti, süğük, süük, süvink, süvük, süvünek, süyünk*.

Kelimenin Pınarbaşı'ndan sadece 1 kişiden derlenebilmiş olması, Pınarbaşı ve Tomarza/Avşar ağzında bulunduğunu göstermez. Derleme sahası genişletilerek kaynak kişi sayısı arttırılmalıdır.

Mamari terminolojiye ait bir kelime olan ve Sarız/Avşar ağzında "oluk, toprak dam saçağı" olarak geçen kelimenin çağdaş Türk lehçelerinde "kemik" anlamıyla yaşadığı, TT'de böyle bir anlam taşımadığı tespit edilmiştir. *DLT*'de geçen "Ağaç ve ağaca benzer şeyler de böyledir." ifadesinden hareketle çalışma daha da derinleştirilmelidir.

EDPT'de *suwuk* -Osm.T'de *cıvık*- şekline rastlanmış; buradan hareketle kelimenin "su" veya "sıvı" bağlamında Anadolu ağızlarında kullanıldığına ulaşılmıştır: *suyuk* "sıvı", *sıvık* "cıvık, sulu, gevşek". Ancak bu kelime ile çalışmamızın çıkış noktası olan *süyük* sözcüğü arasında bir bağ kurulamamıştır.

Kelimenin Eren'e göre Ermenice olması, çağdaş Türk lehçelerinden Azerbaycan, Başkurt, Kazak, Kırgız, Özbek, Tatar, Türkmen, Uygur Türkçelerinin yazı dillerinde "kemik" anlamıyla hâlâ kullanılıyor olması, Moğolcada böyle bir kelimeye rastlanmaması, *DLT*'de Kıpçakça geçen *suvık* veya *suvuk*la ilgisinden hareketle; Sarız/Avşar ağzındaki *süyük* sözcüğünün Türkçe veya alıntı olduğuna tam olarak açıklık getirilememiştir. Kelimenin kökeni için sayılan bu maddeler etraflıca izaha muhtaçtır.

KAYNAKÇA

Atalay, Besim. (1999). *Dinavü Lûgat-it-Türk Tercümesi*. C. IV. Ankara: TDK Yayınları.

Atasoy, Faysal Okan. (2017). "Ṭāliʿ-Nāme". *Dîvânu Lugâti't-Turk'ten Senglah'a Türkçe (Doğumunun 60. Yılında Mustafa S. Kaçalin Armağanı*, Ed., Ölmez M., Çulha T., Özçetin K.). İstanbul: Kesit Yayınları. s. 162-264.

Ayvaz, Mehmet Akif. (2013). *Sarız ve Yöresi Avşar Ağzı (Fonetik ve Morfolojik İnceleme-Metin-Sözlük)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Clauson, Sir Gerard. (1972). *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish.* Oxford: Oxford University Press.

Eren, Hasan. (1999). *Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü*. Ankara: Bizim Büro Basımevi.

Kara, Mehmet. (2003). "Mızıkçı Kelimesinin Kökeni Üzerine". *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*. Konya. S. 13, s. 381-387.

Lessing, Ferdinand D. (2017). *Moğolca-Türkçe Sözlük,* (Çeviren: Günay Karaağaç), Ankara: TDK Yayınları.

TÜRK DİL KURUMU. (2009). *Türkiye Halk Ağızlarında Derleme Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.

TÜRK DİL KURUMU. (2009). *XIII. Yüzyıldan Beri Türkiye Türkçesiyle Yazılmış Kitaplardan Toplanan Tanıklariyle Tarama Sözlüğü.* Ankara: TDK Yayınları.

TÜRK DİL KURUMU. (2005). *Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK Yayınları.

TÜRK DİL KURUMU. (23/10/2020). https://sozluk.gov.tr/

KAYNAK KİŞİLER

KK1: Turabi AYVAZ, ilkokul mezunu, yaş: 82, Yeşilkent/Sarız.

KK2: Sultan YILDIRIM, okumamış, yaş: 82, Keven/Pınarbaşı.

KK3: Fatma (Fati) AKPINAR, okumamış, yaş: 75, Kuşçu/Sarız.

KK4: Medine BOYRAZ, ilkokul mezunu, yaş: 66, Kemer/Sarız.

KK5: Şaziye GÖZÜTOK, lise mezunu, yaş: 56, Çörekdere/Sarız.

KISALTMALAR

AT	Azerbaycan Türkçesi
BT	Başkurt Türkçesi
C	Cilt
DLT	Dîvânu Lugâti't-Turk
DS	Türkiye Halk Ağızlarından Derleme Sözlüğü
EAT	Eski Anadolu Türkçesi
Ed.	Editör/Editörler
EDPT	An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish
Erm.	Ermenice
ET	Eski Türkçe
EU	Eski Uygurca
KK1	1. Kaynak Kişi
Krg.T	Kırgız Türkçesi
KT	Kazak Türkçesi
Kpç.T	Kıpçak Türkçesi

Osm.T	Osmanlı Türkçesi
ÖT	Özbek Türkçesi
S	Sayı
s.	Sayfa
TDK	Türk Dil Kurumu
Trk.T	Türkmen Türkçesi
TS	Türkçe Sözlük
TT	Türkiye Türkçesi
TTS	XIII. Yüzyıldan Beri Türkiye Türkçesiyle Yazılmış Kitaplardan Toplanan Tanıklariyle Tarama Sözlüğü.
Ttr.T	Tatar Türkçesi
UT	Uygur Türkçesi